

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระในการกำหนดนโยบาย การปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเองโดยเฉพาะ โดยต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศเป็นส่วนรวม และย่อมได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความเข้มแข็งในการบริหารงานได้โดยอิสระ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถพัฒนาระบบการคลังท้องถิ่นในการจัดบริการสาธารณะได้โดยครบถ้วนตามอำนาจหน้าที่ จัดตั้งหรือร่วมกันจัดตั้งองค์การเพื่อให้บริการสาธารณะตามอำนาจหน้าที่ เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าเป็นประโยชน์และให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง ส่วนในด้านการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่นนั้น ได้กำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำหนดการแบ่งอำนาจและหน้าที่และจัดสรรรายได้ระหว่างรัฐราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบ (มาตรา 283) นอกจากนี้ รัฐธรรมนูญยังได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่ความรับผิดชอบกว้างขวางกว่าเดิมหลายประการ เช่น กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีหน้าที่บำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น ทั้งมีสิทธิจัดการ ศึกษาอบรม และการฝึกอบรมตามความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่นนั้น รวมไปถึงการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมของท้องถิ่นอีกด้วย (มาตรา 289 และมาตรา 290)

ปัจจุบันแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2543 ซึ่งคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดทำขึ้นตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 และได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม พ.ศ. 2543 นั้น มีผลทำให้กระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ต้องถ่ายโอนภารกิจของรัฐไปให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากทิศทางตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ดังกล่าว ทำให้การบริหารจัดการภาครัฐขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องปรับเปลี่ยนไปในประการสำคัญที่มุ่งหมายที่จะให้ท้องถิ่นมีการบริหารจัดการงานท้องถิ่นที่ดี (Good Local Governance) และตลอดทั้งการจัดบริการสาธารณะให้เป็นไปตามมาตรฐานตามที่ประชาชนมุ่งหวังเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นหรือเพื่อประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวม

จากเอกสารบรรยายสรุปของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2554 เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ที่ได้รับยกฐานะโดยการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงชื่อจากองค์การบริหารส่วนตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2551 มีพื้นที่ในความรับผิดชอบ 50.75 ตารางกิโลเมตร (ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องเปลี่ยนแปลงชื่อองค์การบริหารส่วนตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมะขามเมืองใหม่ และจัดตั้งเป็นเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ ประกาศ 16 กรกฎาคม 2551) ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม (ทำสวนผลไม้) ซึ่งที่ผ่านมาสภาพปัญหาหลักของประชาชนในท้องถิ่นประการหนึ่ง ได้แก่ เกษตรกรประสบปัญหาด้านราคาผลผลิตทางการเกษตรตกต่ำเป็นประจำทุกปี นอกจากนี้ประชาชนยังมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ เนื่องจากขาดโอกาสและการสนับสนุนในการสร้างอาชีพเพื่อหารายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่จึงมีการแก้ไขปัญหาและความต้องการของประชาชน โดยมียุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ แนวทางในการพัฒนาส่งเสริมอาชีพให้เกษตรกรได้มีอาชีพอย่างต่อเนื่อง และการแก้ไขปัญหาด้านเศรษฐกิจในท้องถิ่นควบคู่กันไป โครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการจัดสร้างตลาดกลางสินค้าเพื่อการเกษตร โครงการตลาดนัดและลานค้าชุมชน โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานการตลาดและแลกเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ตำบล ซึ่งสอดคล้องยุทธศาสตร์ของจังหวัดจันทบุรี ด้านการพัฒนาสินค้าเกษตรคุณภาพเพื่อเป็นศูนย์กลางการค้าขายและระบายผลผลิตทางการเกษตรออกสู่ตลาดนอกแหล่งผลิตและจัดตลาดนัดชุมชนตลอดทั้งปีจากการดำเนินโครงการดังกล่าวจะสามารถทำให้ประชาชนได้มีโอกาสในการสร้างอาชีพค้าขายเป็นอาชีพหลักและอาชีพเสริม เสริมสร้างรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว นอกจากนี้ เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่สามารถบริหารจัดการโดยการเพิ่มประสิทธิภาพการจัดเก็บรายได้ โดยการจัดเก็บรายได้จากการให้เช่าทรัพย์สินและค่าธรรมเนียมได้เพิ่มเติมจากรายได้ที่จัดเก็บตามกฎหมาย

จากการดำเนินการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ที่ผ่านมา ยังมีปัญหาในการบริหารจัดการและการพัฒนาด้านเศรษฐกิจอีกหลายประการ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

การบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ ตามภารกิจอำนาจหน้าที่ของเทศบาล และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตอบสนองต่อความต้องการ และการอำนวยความสะดวกของประชาชนผู้มาใช้บริการตลาดกลาง ผู้ศึกษาจึงได้ศึกษาปัญหาการบริหารจัดการและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ ด้านการวางแผน การจัดส่วนราชการหรือองค์กร การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน ความร่วมมือประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนถึงการประชาสัมพันธ์ และการงบประมาณ เพื่อใช้เป็นแนวทางการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอ มะขาม จังหวัดจันทบุรี
2. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอ มะขาม จังหวัดจันทบุรี

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ และแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ได้แก่ ด้านการวางแผน การจัดส่วนราชการหรือองค์กร การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน ความร่วมมือประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนถึงการประชาสัมพันธ์และการงบประมาณ

ขอบเขตด้านประชากร

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ คณะกรรมการบริหารตลาดกลาง ผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาลของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่

ขอบเขตด้านเวลา

ผู้ศึกษาดำเนินการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลาง ด้านด้านการวางแผน การจัดส่วนราชการหรือองค์กร การจัดหาบุคคลและเจ้าหน้าที่มาปฏิบัติงาน การศึกษาวิธีการอำนวยความสะดวก

รวมทั้งการควบคุมงานและนิเทศงาน ความร่วมมือประสานงาน การรายงานผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนถึงการประชาสัมพันธ์และการงบประมาณ โดยศึกษาตามยุทธศาสตร์การพัฒนา และแผนพัฒนาสามปี (พ.ศ. 2554 - 2556) ของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ ซึ่งผู้ศึกษาจะใช้เวลาศึกษาตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2554 - กุมภาพันธ์ 2555

นิยามศัพท์เฉพาะ

การบริหารจัดการ หมายถึง กระบวนการ กิจกรรม หรือการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ในอันที่จะเชื่อมั่นว่า กิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปในแนวทางที่จะบรรลุผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ตลาดกลาง หมายถึง ตลาดกลางสินค้าเพื่อการเกษตรเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่และหมายความรวมถึงสถานที่จำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร หรือสินค้าในชุมชน หรือตลาดนัด ตลาดสดที่อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่

เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่อำเภอ มะขาม จังหวัดจันทบุรี ที่ได้รับยกฐานะโดยการจัดตั้งและเปลี่ยนแปลงชื่อจากองค์การบริหารส่วน ตำบลมะขาม อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ. 2551

กรรมการบริหารตลาดกลาง หมายถึง บุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งจากนายกเทศมนตรีตำบลมะขามเมืองใหม่ให้มีบทบาทหน้าที่ในการบริหารจัดการตลาดกลาง

ผู้บริหารเทศบาล หมายถึง นายกเทศมนตรี รองนายกเทศมนตรี เลขานุการนายกเทศมนตรี และที่ปรึกษานายกเทศมนตรี เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่

สมาชิกสภาเทศบาล หมายถึง ประธานสภาเทศบาล รองประธานสภาเทศบาล และสมาชิกสภาเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
2. ทำให้ทราบแนวทางแก้ไขปัญหาการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี
3. ผลของการศึกษา เทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่สามารถนำผลการศึกษามาเป็นแนวทางในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการตลาดกลางเทศบาลตำบลมะขามเมืองใหม่ได้